

Onderlegger Basisondersteuning binnen SWV2403

De 'basisondersteuning' geeft de beschikbare kennis, kunde en voorwaarden weer waaraan alle basisscholen uiterlijk in 2018 binnen SWV2403 aan moeten voldoen (zie ondersteuningsplan bij inhoudelijke doelen en indicatoren in hoofdstuk 3). Deze standaard voor de basisondersteuning is bestuurlijk vastgesteld in september 2015 en moet gezien worden als een onderlegger van de eerste aanzet¹ die is vastgesteld in juni 2013.

In onderstaande uitwerking is beschreven 'wat' verwacht wordt in de basisondersteuning. Het 'hoe' is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur waarbij het SWV een ondersteunende en stimulerende rol kan spelen.

Algemene voorwaarde

Binnen de 'standaard' voor basisondersteuning voldoen alle scholen aan het door de inspectie vastgestelde basisarrangement. Binnen dit arrangement vallen scholen waarvan de inspectie geen tekortkomingen heeft vastgesteld die noodzaken tot verscherpt toezicht.

Deze standaard is bedoeld om het antwoord te kunnen geven op de onderstaande drie vragen:

- Welk didactisch maatwerk kan de school bieden?
- Welk pedagogisch maatwerk kan de school bieden?
- Kan de school inspelen op verschillende leerstijlen?

Kortom; omgaan met verschillen.

De standaard is geen harde definitie maar het gesprek/dialog² en het antwoord op bovenstaande vragen zijn essentieel.

Element 1. Beschikbare kennis, kunde en voorwaarden binnen elke basisschool
---

Preventie en vroegsignalering

De school neemt preventieve maatregelen om te voorkomen dat meer intensieve ondersteuning noodzakelijk wordt. De school is in staat vroegtijdig te signaleren en daarop het handelen aan te passen.

- de school biedt een veilige leeromgeving voor het kind
- de school biedt een gestructureerde leeromgeving aan
- de leerkracht weet wat te doen in situaties binnen de school die om vroegtijdig
- ingrijpen vragen
- de leerkracht is in een vroeg stadium in staat signalen om te zetten naar een
- handelingsgerichte aanpak
- de ondersteuningsstructuur van de school is gericht op preventief handelen
- de school werkt op een systematische wijze aan het voorkomen van onderpresteerders

Element 2. Beschikbare kennis, kunde en voorwaarden binnen elke basisschool
---

Aanbod ondersteuning
----

¹ Beleidsdocument basisondersteuning, 2013

² Het gesprek tussen school(bestuur) en het SWV

De basisschool is in staat om op de hieronder genoemde velden het volgende te bieden:

1. Tijd/Extra handen in de klas

- incidenteel worden onderwijsassistenten, stagiaires en en/of vrijwilligers ingezet.

2. Materialen en methoden (inclusief instructie)

- de school biedt instructie op maat aan (directe instructiemodel)
- de school biedt individuele leerlijnen aan
- de school hanteert een protocol hoogbegaafden en voert dit uit
- gehanteerde methoden en materialen maken compacten en verrijken mogelijk
- de school hanteert een pestprotocol en voert dit uit
- de school hanteert een dyslexieprotocol en voert dit uit
- de school hanteert een dyscalculieprotocol en voert dit uit
- de school beschikt over methodieken ter ondersteuning van de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen
- de school maakt gebruik van ICT binnen het curriculum
- de school hanteert een protocol medisch handelen

3. Ruimtelijke voorzieningen

- de lokalen en fysieke voorzieningen binnen de school zijn veilig
- de lokalen en fysieke voorzieningen binnen de school zijn bereikbaar

4. Inzet expertise

- de school faciliteert de inzet van interne begeleiding
- de school maakt gebruik van expertise van interne en externe deskundigen

5. Ondersteuning samenwerkende instanties

- de school kent de sociale omgeving en de lokaal gemaakte afspraken m.b.t. inzet transitie Jeugdzorg
- de school is in staat de juiste ondersteuning vanuit de cluster 1 en 2 tijdig in te schakelen
- de school is in staat de juiste ondersteuning in te schakelen wanneer zichzelf daartoe niet in staat blijkt te zijn

Element 3. Beschikbare kennis, kunde en voorwaarden binnen elke basisschool
--

Bekwaamheid leerkrachten

Om de basisondersteuning te kunnen bieden, beschikt minimaal 80% van het schoolteam³ over de volgende competenties.

- leerkrachten sluiten aan op de belevingswereld van het kind
- leerkrachten zijn gericht op het overbrengen van kennis en vaardigheden bij kinderen (kerndoelen primair onderwijs)
- leerkrachten kunnen omgaan met individuele verschillen in ontwikkeling van kinderen
- leerkrachten zijn in staat een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in de groep te creëren
- leerkrachten zijn in staat zijn tot samenwerking met collega's, ouders en (keten)partners
- leerkrachten zijn in staat actief te reflecteren op eigen bekwaamheid

³SWV ontwikkelt een monitor/ uitvoering via ontwikkeling van schoolondersteuningsprofielen

Element 4. Beschikbare kennis, kunde en voorwaarden binnen elke basisschool

Ondersteuningsstructuur

De interne ondersteuningsstructuur van de school is dusdanig ingericht dat het mogelijk is om basisondersteuning te bieden.

- de intern begeleider wordt in staat gesteld coördinatie-, signalering- en ondersteuningstaken uit te voeren
- de school bespreekt op een planmatige wijze de onderwijsbehoeften van kinderen
- de school draagt zorg voor de uitvoering van zorgplicht
- de school draagt zorg voor een zorgvuldige overdracht vanuit de voorschoolse periode, en naar het voortgezet (speciaal) onderwijs

Element 5. Beschikbare kennis, kunde en voorwaarden binnen elke basisschool

Handelingsgericht werken

De scholen zijn in staat volgens de principes van het handelingsgericht werken⁴ de ondersteuning vorm te geven.

- onderwijsbehoeften van kinderen vormen het uitgangspunten van het onderwijs
- leerkrachten zijn gericht op afstemming en wisselwerking
- leerkrachten zijn in staat aanbod en onderwijsbehoeften op elkaar af te stemmen
- de positieve benadering van leerkrachten naar kinderen staat centraal
- de school is gericht op constructieve samenwerking met betrokkenen
- inzet van ondersteuning is doelgericht
- ondersteuning vindt systematisch, transparant en planmatig (opbrengstgericht) plaats

Lelystad, september 2015
M. van Amerongen-Romeijn

---

⁴ Handelingsgericht werken: een handreiking voor het schoolteam ISBN 978-90-334-7599-3